

**ZA TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE ZA CANKARJEVO PRIZNANJE
BOMO 3. IN 4. LETNIKI GIMNAZIJ IN SREDNJIH STROKOVNIH ŠOL TER PTI
V ŠOLSLEM LETU 2022/2023 BRALI PESNIŠKO ZBIRKO JANEZA MENARTA
SREDNJEVEŠKE PRIDIGE IN BALADE TER ROMAN UMBERTA ECA *IME ROŽE***

Zbirko bomo brali v povezavi s krovno temo letošnjega tekmovanja
RIME SRCA, RITMI SVETA.

Tekmovalci/-ke berejo:

pesniško zbirko Janeza Menarta *Srednjeveške pridige in balade* (Ljubljana: CZ, 1990) in roman Umberta Eca *Ime rože* (katerakoli izdaja).

Na **ŠOLSLEM TEKMOVANJU** pokažejo poznavanje in razumevanje pesniške zbirke *Srednjeveške pridige in balade*.

Tekmovalci berejo pesniško zbirko *Srednjeveške pridige in balade*, izražajo svoje doživljanje o prebranih pesmih in jih motivno-tematsko, idejno, oblikovno-kompozicijsko razčlenjujejo, analizirajo slog in jezik. Pesmi umeščajo v literarnozgodovinsko obdobje in avtorjev pesniški opus.

Na šolskem tekmovanju (lahko so dodani odlomek/-ki iz pesniške zbirke, neznano besedilo, kritiški zapisi) pišejo spis na književno temo, v katerem ob danih navodilih problemsko obravnavajo predpisano temo in motive. Pri pisanju lahko razlagajo tezo/ključne besede, interpretirajo priložen odlomek in/ali drugo priloženo besedilo, utemeljujejo razlago s poznavanjem pesmi, vrednotijo/aktualizirajo problematiko, pri čemer uporabljajo temeljne literarne pojme, npr. snov, motiv, tema, čas, prostor, slog, pripovedna pesem. Poznajo in razumejo oznake, kot so pridige, balada, epsko pesništvo, slovenska književnost v 2. polovici 20. stoletja, ter poznajo pomembnejše zgodovinske dogodke in motive iz ljudskih pesmi, omenjene v pesniški zbirki, pri čemer si pomagajo z dodatno literaturo, predpisano za šolsko tekmovanje.

Dodatna literatura za šolsko tekmovanje:

– J. Menart: *Spremna beseda* (Besedilo je dostopno v Prilogi 1.) in *Opombe* (Besedilo je dostopno v Prilogi 2.). V: J. Menart: *Srednjeveške pridige in balade*. Ljubljana: CZ, 1990. 131–161 in 185–242.

– P. Vodopivec: *Zgodovinski miti in šolska zgodovina*. V: *Vloga mitov pri poučevanju slovenske zgodovine*. Zbornik referatov 1. zborovanja učiteljev zgodovine. Ljubljana: Društvo učiteljev zgodovine Slovenije, 2003. (Besedilo je dostopno v Prilogi 3.)

Na **REGIJSKEM TEKMOVANJU** pokažejo poznavanje in razumevanje romana *Ime rože*.

Tekmovalci berejo roman *Ime rože*, izražajo svoje doživljanje o prebranem, predstave, misli, obnavljajo, povzemajo, razčlenjujejo prebrani roman, analizirajo posamezne pripovedne prvine, jih poimenujejo in primerjajo (npr. snov, dogajalni čas in prostor, osebe, tema, motivi, ideja), pozorni so na jezik in zgradbo, slog, umeščajo besedilo v avtorjev opus. Svoje razumevanje poglobljajo s predpisano dodatno literaturo.

Tudi na regijskem tekmovanju pišejo spis na književno temo, in sicer na podlagi romana *Ime rože* (lahko so dodani odlomek/-ki iz romana, neznano besedilo, kritiški zapisi). V spisu ob danih navodilih problemsko obravnavajo predpisano temo (z razlaganjem, utemeljevanjem, vrednotenjem oziroma aktualizacijo). Pri tem uporabljajo temeljne literarne pojme, npr. oseba, snov, motiv, dogajalni kraj in čas, slog, pripovedovalec, književna vrsta/zvrst. Poznajo in razumejo oznake filozofski, zgodovinski, ljubezenski, grozljivi, detektivski, alegorični, postmodernistični roman, roman s ključem, postmodernizem, medbesedilnost, metafikcija. Hkrati vključujejo dodatno literaturo, predpisano za področno tekmovanje.

Dodatna literatura za regijsko tekmovanje:

– T. Virk: spremna beseda *Konstrukti resnice*. V: U. Eco: *Ime rože*. Ljubljana: MK, 1999. 551–564. (Besedilo je dostopno v Prilogi 4.)

Na **DRŽAVNEM TEKMOVANJU** pokažejo poznavanje in razumevanje obeh razpisanih besedil (*Srednjeveške pridige in balade* ter *Ime rože*) in predpisane dodatne literature tako za šolsko kot regijsko tekmovanje.

Pišejo esej z elementi komentarja in kritike, v katerem ob navodilih ter na podlagi obeh besedil in dodatne literature problemsko obravnavajo eno besedilo ali primerjajo obe besedili (npr. snov in motive, čas in prostor, umestitev v književno obdobje, slog, sporočilnost/idejo, aktualnost), izražajo svoje kritično mnenje in besedilo/besedili aktualizirajo. K navodilom je lahko priloženo (znano ali neznano) besedilo (npr. o romanu, pesniški zbirki, avtorju, zgodovinskem času, prostoru ...).

Vrednotenje spisov zajema tri bistvene elemente:

- poznavanje predpisanih književnih besedil in predpisane literature,
- ustvarjalnost, izvirnost in problemskost pisanja,
- jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost.

Sestavljavci nalog za 3. skupino